

Místní národní výbor Ostrov u Stříbra

1945-1976

Inventář

EL NAD č.: 79

AP č.: 439

Obsah

Úvod:

I. Vývoj původce archivního fondu.....	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu.....	9
III. Archivní charakteristika archivního fondu.....	10
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu.....	10
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky.....	11
Seznam použitých pramenů a literatury.....	12

Přílohy:

Příloha č. 1 – Seznam použitých zkratk.....	13
Příloha č. 2 – Předsedové MSK a MNV Ostrov u Stříbra v letech 1945-1976.....	14
Inventární seznam.....	15

Úvod

I. Vývoj původce archivního fondu

Původcem archivního fondu jsou Místní správní komise Ostrov a Místní národní výbor Ostrov, resp. Ostrov u Stříbra (od r. 1950), které vykonávaly správu obce mezi roky 1945 a 1976. Obec Ostrov patřila od r. 1945 do konce ledna r. 1949 do soudního, resp. politického okresu Stříbro.

Národní výbory byly zřízeny po druhé světové válce jako správní orgány obcí a vyšších územně správních celků. Nahradily tak od r. 1850 fungující obecní úřady, resp. úřady vyšších územně správních celků. Právní základ jejich existence byl položen ústavním dekretem presidenta republiky ze dne 4. prosince 1944 o národních výborech a prozatímním Národním shromáždění, na něž navazovalo vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů. Poté následovaly stovky dalších norem, které určovaly podmínky a pravidla pro fungování národních výborů, jejich složek, zřizovaných organizací atd. Éra národních výborů byla uzavřena v roce 1990, kdy došlo ke znovuoživení obecních úřadů, resp. zřízení dalších úřadů pro správu vyšších územně správních celků.

Shora uvedené vládní nařízení č. 4/1945 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, částečně pozměněné vládním nařízením č. 44/1945 Sb., o rozsahu působnosti národních výborů, určovalo, že se v každé obci měl ustavit místní národní výbor. Vnitřní složení, pravomoci, hospodaření, vedení a podepisování některých druhů písemností určovala Směrnice ministerstva vnitra č. 6 ze dne 19. května 1945 uveřejněná v Úředním listu republiky Československé a navazující Prozatímní organizační řád místních národních výborů z roku 1947. Tyto dokumenty rozlišovaly národní výbory na volený sbor složený z členů národního výboru, jeho složky (rada, předseda, referenti, komise) a úřad národního výboru.

Národní výbory byly definovány jako orgány zastupitelské a orgány veřejné správy, které v obvodu své působnosti spravují všechny veřejné záležitosti, pokud nejsou spravovány jiným veřejným orgánem. Ve věcech státní správy byly národní výbory podřízeny vládě a zároveň byla uplatněna podřízenost národního výboru nižšího stupně národnímu výboru vyššího stupně. Stanovení vnitřní organizace a způsobu, jakým mají národní výbory vykonávat svou působnost, byly v pravomoci ministra vnitra. Dnem ustavení místní správní komise, resp. místního národního výboru zaniklo obecní zastupitelstvo, obecní úřad se stal úřadem místního národního výboru a prováděl veškerá jeho rozhodnutí a opatření.

Pro dočasnou správu obcí, kde pro převážnou většinu obyvatelstva státně nespolehlivého, tj. zejména v pohraničí, nemohl být ustaven místní národní výbor, byly podle § 6 vládního nařízení č. 4 ze dne 5. května 1945 jmenovány okresními národními výbory, resp. okresními správními komisemi místní správní komise, jejichž pravomoci byly stejné jako pravomoci místních národních výborů. Místní správní komise měly mít 3 až 6 jmenovaných členů, rovněž předseda místní správní komise byl jmenován, nikoliv volen.

Jako první představitelé obce jsou k 13. prosinci 1945 doloženi, jako členové MSK, národní socialisté Jan Hrdina (předseda) a Emanuel Kadaně, sociální demokraté Antonín Klecan, Jaroslav Tolar, Karel Albl a Jan Hořký a za lidovou stranu Josef Boubín. Již 22. ledna následujícího roku se však při schůzi českých osídlenců předseda Jan Hrdina „pro své stáří“ funkce vzdal a ostatní členové MSK ze solidarity dali svá místa v MSK rovněž k dispozici. Ze schůze pak po dohodě přítomných vzešla nová MSK ve složení: předseda Stanislav Vašíček, místopředseda Emanuel Kadaně, členové: František Kraml, Karel Albl,

František Schilte a Oskar Bielski. Společně s náhradníky Janem Hořkým a Josefem Boubínem pak byli shora uvedeni 30. ledna 1946 oficiálně jmenováni Okresní správní komisí ve Stříbře. Předseda Stanislav Vašíček však již na začátku června 1946 na funkci ze zdravotních důvodů rezignoval a 6. června 1946 potvrdila Okresní správní komise ve Stříbře, že bere na vědomí Františka Schilteho jako nového předsedu MSK Ostrov.

Místní správní komise měly být nahrazeny místními národními výbory na základě výsledků voleb do Ústavodárného národního shromáždění podle § 1 a § 11, odst. 2 vládního nařízení č. 120/1946 Sb., o obnovení národních výborů na podkladě výsledků voleb do Ústavodárného národního shromáždění, ze dne 27. května 1946. Hlavním kritériem pro vznik místního národního výboru byl počet 50 platných voličských hlasů v obci. Pokud počet platných hlasů nedosáhl tohoto počtu, fungovala v obci i nadále místní správní komise nejdéle do roku 1950, kdy byla na základě vládního nařízení č. 14/1950 Sb., o organizaci místních národních výborů, přeměněna na místní národní výbor.

V r. 1946 bylo v Ostrově usídleno pouze 38 osob s volebním právem, tj. počtem nedostatečným k ustavení národního výboru a i nadále zde fungovala MSK. Z hlášení o seznamu členů MSK Ostrov z 9. února 1947 vyplývá, že Oskar Bielski v MSK zastával funkci „policejního referenta“, Karel Albl, František Kraml a Stanislav Vašíček zasedali v rolnické komisi.

Na jaře 1948 došlo z neznámých důvodů ke změně ve složení MSK a jejím předsednictvím byl 27. dubna 1948 určen Václav Aubrecht. Ten však, komisi předsedal velice krátkou dobu.

Až do vydání ústavního zákona č. 150/1948 Sb., z 9. května 1948, jímž byla schválena ústava Československé republiky, měly dosavadní právní normy týkající se národních výborů prozatímní charakter. V Ústavě 9. května byly NV definovány jako „nositelé a vykonavatelé státní moci v obcích, okresích a krajích“ a jejich existence byla právně zakotvena jako nedílná součást státního zřízení ČSR. Zcela novým prvkem bylo zavedení principu volitelnosti NV (od r. 1954); do té doby byli jejich členové jmenováni příslušným ONV na návrh Národní fronty.

Na přeměnu MSK na národní výbor došlo až 21. května 1948 a 14. června 1948 vzal ONV ve Stříbře se souhlasem na vědomí, že předsedou MNV Ostrov byl zvolen dosavadní předseda MSK, František Kraml, který se předsednictví místní správní komise ujal neznámo kdy a proč po Václavu Aubrechtovi. Místopředsedou byl zvolen Karel Albl a druhým místopředsedou, resp. třetím do rady František Schilte. V plénu zasedli František Hrdina (zapisovatel), Václav Koc (pokladník), Oskar Bielski, Antonín Klecan, Petr Diviš a Jaroslav Němec. Druhý místopředseda František Schilte a člen pléna František Hrdina byli posléze zvoleni do finanční komise. V ní se jako členové ocitli i nečlenové MNV, Emanuel Kadaně a Václav Vašíček. Jako náhradníci byli připraveni Jan Hrdina a Václav Aubrecht.

Předseda MNV František Kraml vykonával funkci jen několik týdnů a již 9. července 1948 podal u ONV ve Stříbře žádost o zproštění funkce, neboť nebyl zcela zdravý, na 30ha hospodářství pracoval jen s manželkou a na úřední povinnosti se mu nedostávalo času. Dne 1. srpna 1948 byl proto vedením MNV dočasně pověřen místopředseda Karel Albl a František Kraml zůstal pouze řadovým členem MNV. Na zvolení nového předsedy došlo 8. října 1948, stal se jím František Hrdina.

Na základě reformy provedené zákonem č. 280/1948 Sb., o krajském zřízení se Ostrov stal od 1. ledna 1949 součástí nově vymezeného Kraje Plzeňského. Zároveň však byla

vládním nařízením č. 3/1949 Sb., o územní organizaci okresů v českých zemích, provedena územní reorganizace okresů. Od 1. února 1949 se pak obec stala součástí nově vymezeného okresu Stříbro. Pro rozlišení od stejnojmenné obce na části území někdejšího soudního okresu Bezručice, která byla zahrnuta do reorganizovaného okresu Stříbro, došlo v r. 1950 k rozšíření názvu obcí připojením – u Stříbra, resp. – u Bezručic.

Na jaře následujícího roku došlo k další obměně. Na návrh MAV NF byli 5. května 1949 odvoláni Oskar Bielski a Jaroslav Němec a místo nich zaujali místa v MNV dosavadní náhradníci Jan Hořký, který byl pověřen funkcí bezpečnostního referenta, a Václav Aubrecht.

V souvislosti s realizací zákona č. 268/1949 Sb., o matrikách, byla v jednotlivých okresech Plzeňského kraje určena sídla matričních obvodů a stanoven jejich územní rozsah. Ostrov u Stříbra byl od 1. ledna 1950 natrvalo zahrnut do matričního obvodu Kladruby.

Reorganizace MNV v Ostrově u Stříbra proběhla podle § 27 odst. 1, vládního nařízení č. 14/1950 Sb., o organizaci místních národních výborů a na základě návrhu MAV NF pracoval od ustavující schůze proběhnuvší 14. července 1950 MNV ve složení: staronový předseda František Hrdina, zemědělský referent Karel Albl, finanční referent František Kraml, kulturní referent Petr Diviš a členové: František Schilte, Stanislav Vašíček, Václav Aubrecht, Jan Hořký a Jaroslava Vašíčková.

K 1. lednu 1951 však podali rezignaci předseda MNV František Hrdina, František Kraml a František Schilte. Dle všeho však jejich rezignace nebyly přijaty a na jejich odvolání oficiálně došlo až v červenci. Uprázdňená místa následně zaujali Jan Michalčík, Antonín Klecan a Jaroslav Tolar a 23. července 1951 složili členské sliby. Předsedou MNV byl téhož dne zvolen Karel Albl, místopředsdou se stal Petr Diviš a referenty Jan Hořký (finanční), Jan Michalčík (zásobovací), Václav Aubrecht (zemědělský) a Jaroslav Tolar (kulturní a propagační).

Vládním nařízením č. 119/1951 Sb., o tajemnicích místních národních výborů, byla upravena působnost tajemníků MNV jako jejich plně uvolněných funkcionářů; ustanovit a odvolat je mohlo plénum na návrh ONV. Tajemník byl výkonným orgánem MNV a za svou činnost odpovídal jeho předsedovi a radě, řídil se jejich pokyny a současně byl odpovědný radě, předsedovi a tajemníkovi nadřízeného ONV, kteří rovněž usměrňovali jeho práci. Zúčastňoval se všech schůzí pléna a rady a působil také jako politický a odborný poradce i pomocník MNV, a to zejména v oboru zemědělské výroby; podrobnější popis jeho působnosti je uveden v ustanoveních písm. a) – f) odst. 1 § 3 výše uvedeného vládního nařízení.

V Ostrově u Stříbra není jmenování prvního tajemníka doloženo, nicméně nelze vyloučit, že jím byl ? Bebr uváděný k 7. říjnu 1952.

Od 1. dubna 1954 došlo k rozšíření pravomoci ostrovského MNV i na dosavadní obec Popov, v níž byl MNV zrušen. Pro rozšířený MNV pak byl jako tajemník uváděn Václav Blahník. V plánu pro rok 1954 bylo uvažováno o tom, že by jeden tajemník fungoval pro MNV Ostrov u Stříbra a současně pro MNV Lhota (u Stříbra). Není však zřejmé, zda na toto uspořádání došlo.

Do existence národních výborů pak významně zasáhl až ústavní zákon č. 12/1954 Sb., o národních výborech a na něj navazující zákony a vládní nařízení č. 13/1954 Sb., o národních výborech, č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, č. 16/1954 Sb., o změnách územních obvodů některých národních výborů a č. 23/1954 Sb., o organizaci výkonných orgánů národních výborů. Dosavadní struktura národních výborů zůstala těmito

normami v podstatě nedotčena, pouze v sídlech krajských národních výborů vznikly městské národní výbory. Poměrně zásadně však byla změněna vnitřní organizace větších národních výborů (obce nad 6000 obyvatel) zrušením referentského systému, jehož místo zaujaly jednotlivé odbory národních výborů, v jejichž čele již nestáli členové rady, nýbrž úředníci.

Podle § 3, odst. 5 zákona č. 13/1954 Sb., o národních výborech, se volil do místních národních výborů 1 člen nejméně na 100 obyvatel a nejvýše na 200 obyvatel podle velikosti obce. V obcích do 900 obyvatel se volilo 9 členů. Místní národní výbory se měly scházet ke svým zasedáním nejméně jedenkrát za měsíc (§10). Rada národního výboru se skládala z předsedy NV, jeho náměstka, popř. náměstků, tajemníka a ostatních členů rady. Všichni členové rady byli voleni národním výborem na jeho prvním zasedání. Národní výbor mohl svou radu i její jednotlivé členy kdykoli odvolat.

Podle zákona č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, byly 16. května 1954 uskutečněny první volby členů národních výborů všemi občany, majícími volební právo. Volební období bylo stanoveno na tři roky.

V Ostrově u Stříbra z voleb vzešlo devět zástupců místních a popovských obyvatel. Při ustavujícím plenárním zasedání byl za předsedu MNV zvolen Jaromír Aubrecht, tajemníkem se stal Petr Diviš, ačkoliv byl proti a třetím členem rady Vojtěch Pecha. Následně došlo na volbu tří stálých komisí:

-zemědělská

předseda: Emanuel Kříž, člen: František Schilte

- finanční

předseda: Václav Koc, člen: Karel Duda

- školství a osvěty

předseda: Jaroslav Tatar, člen: Antonín Klecan st.

Až při plenární schůzi konané 18. listopadu 1954 došlo na volbu čtvrté stálé komise, trestní. Jejím předsedou se stal Vojtěch Picka, místopředsedou Š. Marcínek a členy, resp. náhradníky Jaroslav Tolar, Emanuel Kříž, Karel Albl, Antonín Klecan a Václav Aubrecht.

Dne 30. června 1955 podal při veřejné plenární schůzi MNV rezignaci tajemník Petr Diviš, přítomní členové MNV ji však nepřijali a ve funkci tak setrval i nadále.

Při schůzi rady konané 20. června 1956 byl podán návrh na doplnění národního výboru o Jana Blažka a Stanislava Petráně. Úvahy o doplňovacích volbách však byly na schůzi 4. července 1956 přehodnoceny s tím, jmenování kandidáti budou pouze navštěvovat schůze MNV.

Dne 8. března 1957 byla plánována veřejná schůze, která měla na programu ustavení výboru žen. Pro nezájem (sešlo se 5 adeptek) nebyla schůze ani zahájena.

Následující řádné volby se konaly dne 19. května 1957 v souladu se zákonem č. 11/1957 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o volbách do národních výborů. Tímto zákonem byl pozměněn a doplněn zák. č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, jehož úplné znění bylo vyhlášeno ministrem spravedlnosti dne 16. března 1957 vyhláškou č. 12/1957 Sb., o úplném znění zákona o volbách do národních výborů.

Na základě usnesení KNV v Plzni ze dne 29. března 1957 byl v Ostrově u Stříbra zřízen společný MNV pro obce Ostrov u Stříbra a Vrhavěč. Tato změna vešla v platnost sice od 20. května 1957, ale prakticky uplatněna byla již při květnových volbách r. 1957, kdy do ostrovského MNV volili i občané Vrhavěče.

Při ustavujícím plenárním zasedání zvolených členů MNV byli do čela obce zvoleni jako předseda Karel Albl, jako tajemník Vladimír Hodík. Jako další členové v radě zasedli za Popov Antonín Čermák a Stanislav Röhm, za Vrhavěč Václav Zeman. Při MNV byly současně zvoleny tři stálé komise ve složení:

- zemědělská

předseda: Václav Florián, členové: Jaroslav Aubrecht, Stanislav Röhm

- finanční

předseda: Vojtěch Picka, členové: Jan Blažek, Jiří Kautský

- osvětová

předseda: Karel Grobarčík, členové: Pavel Barták, Václav Matoušek

Teprve při schůzi MNV konané 17. června 1957 proběhla volba čtvrté stálé, trestní, komise. Jejím předsedou byl zvolen Antonín Čermák, zástupcem Václav Florián a členy Jaroslav Aubrecht a Jan Blažek. Náhradníky byli určeni: Karel Grobarčík, Stanislav Röhm a Václav Zeman.

Dne 28. července 1957 konečně došlo i na zvolení výboru žen. Předsedkyní se jednohlasně stala Květuše Wailgunyová.

Z neznámých důvodů se na podzim r. 1957 zcela změnilo obsazení kulturní komise. Na návrh občanů se 21. listopadu stal jejím novým předsedou ?. Kryzák? (nečitelné) a členy Jaroslav Boubín a Vl. Heřman.

Z blíže neurčených důvodů ubyli v MNV dva členové, proto bylo nezbytné uskutečnit doplňovací volby. Ty proběhly 21. prosince 1958 a jako noví členové MNV vzápětí nastoupili Jiří Koutský a František Spurný. První ze jmenovaných byl při následující schůzi konané 8. ledna 1959 zvolen tajemníkem a druhý se stal obecním účetním.

S účinností od 1. července 1960 došlo na základě zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, k reorganizaci okresu Tachov. Do něj byly zahrnuty nejen obce stávajícího okresu Tachov, ale i část obcí náležejících dosud pod správu ONV Stříbro (včetně Ostrova u Stříbra), ONV Mariánské Lázně a ONV Horšovský Týn. Zároveň došlo k reorganizaci krajů a sloučením Plzeňského a Karlovarského kraje vznikl kraj Západočeský.

Zároveň byl s platností od 1. července 1960 zrušen společný MNV pro obce Ostrov u Stříbra a Vrhavěč a Vrhavěč byla k Ostrovu u Stříbra definitivně připojena jako osada.

Další volby do MNV se konaly na území celého státu dne 12. června 1960 podle nového územního uspořádání. V souladu se zákonem č. 39/1960 Sb., o volbách do národních výborů, se do národních výborů poprvé volili poslanci (dříve členové) a volební období bylo prodlouženo z původních tří na čtyři roky.

Působnost MNV byla upravena zákonem č. 65/1960 Sb., o národních výborech, ze dne 25. května 1960.

Do MNV Ostrov u Stříbra byli jako poslanci při ustavujícím plenárním zasedání konaném 22. června 1960 potvrzeni: předseda Jiří Koutský, tajemník Jaroslav Duspiva, členové rady: Antonín Čermák, Jan Blažek, Jaroslav Wailguny, Václav Ptáčnick a Karel Albl. Při MNV bylo ustaveno 6 stálých komisí:

- zemědělská

předseda: Jan Blažek, členové: Václav Ptáčnick, Karel Grobarčík

- finanční

předseda: Karel Albl, členové: Petr Diviš, Václav Aubrecht

- kulturní

předseda: Jaroslav Wailguny, členové: Jiří Koutský, Jaroslav Harant, Vladimír Heřman, Karel Svoboda

- bezpečnostní

předseda: Jaroslav Duspiva, členové: Stanislav Petráň, Jaromír Aubrecht, Václav Florián, Antonín Čermák

- pro zásobování

předseda: Jaroslav Boubín, členové: Hedvika Aubrechtová, Miluše Listíková, Anna Banasová

- trestní

předseda: Václav Leman, členové: František Spurný, Petr Diviš.

Již v průběhu následujícího roku došlo k odchodu uvolněného tajemníka Jaroslava Duspivy, což mělo za následek nechut' předsedy Jiřího Koutského vykonávat předsednickou funkci a výkonnost zvoleného orgánu upadala. Tajemníkem se po J. Duspivovi stal Jaroslav Wailguny, na němž pak ležela veškerá práce.

Z voleb uskutečněných v červnu 1964 vzešel z veřejného plenárního zasedání 12členný MNV ve složení: předseda Jan Gruber, tajemnice Hedvika Aubrechtová, Matěj Hinterholzinger a František Spurný, kteří zasedli v radě MNV. V plénu po volbách pracovali: Václav Zeman, Vladimír Heřman, ing. Karel Žáček, Jiří Koutský, Jaroslav Wailguny, Miluše Listíková, Mikuláš Hübler a Karel Albl.

V rámci MNV byly činné 4 stálé komise:

- zemědělská

předseda: ing. Karel Žáček, člen: Mikuláš Hübler

- finanční

předseda: Václav Zeman, člen: Vladimír Heřman

- pro ochranu veřejného pořádku

předseda: Karel Albl, členové: neuvedeni

- pro rozvoj služeb

předseda: Jiří Koutský, členové: Jaroslav Wailguny, Miluše Listíková.

Na konci roku 1966 se však předseda MNV Jan Gruber odstěhoval a 30. prosince se po něm ujal funkce předsedy ing. Karel Žáček. Následujícího roku přestal z blíže neurčených důvodů v MNV pracovat Jiří Koutský a od r. 1968 i Matěj Hinterholzinger. Místní národní výbor v Ostrově u Stříbra tak od r. 1968 zasedal pouze v 9členném obsazení.

V roce 1968 došlo ústavním zákonem č. 83/1968 Sb., o skončení volebního období národních výborů, Národního shromáždění a Slovenské národní rady ke kodifikaci změny v tom smyslu, že volby budou provedeny nejpozději do konce roku 1969.

Ústavní zákon č. 117/1969 Sb., o prodloužení volebního období národních výborů, národních rad a Federálního shromáždění, Nejvyššího soudu, krajských, okresních a vojenských soudů pak prodloužil stávající volební období do 31. prosince 1971. Ústavním zákonem č. 43/1971, kterým se mění čl. 86 Ústavy a čl. 30 a 103 ústavního zákona o československé federaci pak bylo volební období trvale stanoveno na pět let.

Po podzimních volbách realizovaných ve dnech 26. a 27. listopadu 1971 se při ustavujícím plenárním zasedání sešli zvolení poslanci: Hedvika Aubrechtová, Václav Zeman, ing. Karel Žáček, Květuše Wailgunyová, Jiří Listík, Václav Albl, Juraj Hakel, František Spurný, František Svoboda, Eva Frantová a Ladislav Csabo. Do čela MNV byl postaven opětovně Ing. Karel Žáček, funkce ostatních nejsou známy kvůli chybějícím dokumentům.

V rámci dalších územních změn obcí v okrese Tachov se na začátku roku 1976 začala projednávat mj. i otázka sloučení obce Ostrov u Stříbra s obcí Kostelec. Integrace byla schválena usnesením 29. plenárního zasedání ONV v Tachově ze dne 23. dubna 1976. Od 30. dubna 1976 byla obec Ostrov u Stříbra s částmi Popov a Vrhavěč sloučena s obcí Kostelec, pro kterou byl stanoven název Kostelec a Ostrov u Stříbra se stal její částí a zájmy jeho obyvatel od té doby hájil občanský výbor, případně ze vsi zvolení poslanci. Toto územněsprávní uspořádání trvalo do 31. prosince 1979, kdy došlo na integraci obce Kostelec včetně Ostrova u Stříbra a dalších osad k MNV Kladruby. Opětovně byla obec Kostelec s původními částmi, tj. i Ostrovem u Stříbra, osamostatněna k 1. lednu 1989 a toto uspořádání trvá doposud.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

Dokumenty z činnosti původce bývaly ukládány ve spisovně MSK, později národního výboru sídlícího nejprve v čp. 21, od r. 1957 v čp. 30. V polovině 60. let je doloženo opatřování došlých písemností obdélným razítkem, které neslo pouze rubriky Došlo dne a Č. j. O označování pozdějších podání lze pro nedostatek potřebných podkladů jen spekulovat. Ukládací znaky dle spisových norem na dokumentech chybějí.

První doložený kontakt MNV Ostrov u Stříbra s archivem se uskutečnil 8. března 1956, kdy proběhla odborná archivní prohlídka, jíž se zúčastnili tehdejší tajemník Petr Diviš a stříbrská okresní archivářka Bohuslava Lohrová. Výsledkem prohlídky byl výběr následujících archiválií: protokol o zasedání pléna MNV obce Popov z let 1945-1954, jednací protokol z let 1948-1949, kniha příjmů, vydání a pokladní deník z r. 1954, kniha příjmů a vydání z r. 1953, hlavní kniha z r. 1945, rozpočty obce a obecní uzávěrky z let 1945-1949, voličské seznamy z let 1946, 1948, 1949 a 1954 a německý parcelní protokol. Ostatní německé spisy byly dle tajemníkovy sdělení už dávno vyřazeny. Ve spisovně byla ponechána kniha zápisů ze zasedání pléna a rady MNV vedená od r. 1949, podací protokoly let 1954-1956 a snad i něco z předložených spisů z let 1945-1954. Celkem totiž bylo vyskartováno 10 kg papíru, aniž by bylo upřesněno, o jaké dokumenty se jednalo. Dne 15. února 1957 pak okresní archivářka žádala MNV v Ostrově, aby byly vybrané archiválie zabaleny a poštou odeslány do stříbrského archivu. Na založení EL JAF 79 pak došlo 11. února 1958 a zapsáno na něj bylo 9 knih z let 1839-1954, 1 podací protokol za roky 1948-1949 a 1 karton z let 1946-1954.

Na další kontakt s archivem došlo až v r. 1975, kdy proběhla dotazníková akce, při níž bylo Květuší Wailgunyovou, tehdy dle všeho tajemnicí MNV Ostrov u Stříbra, v říjnu archivu sděleno, že národní výbor vede podací deník, ročně vyřídí 1 bm spisů, které jsou uloženy v budově NV a aktuálně spravuje 1 bm spisového materiálu. Zjevně tedy došlo k omylu, kdy tajemník uvedl rozsah spisů za r. 1975. Reálně byl na MNV uložen 1 bm spisů za každý kalendářní rok.

Po zrušení národního výboru v Ostrově u Stříbra zůstala celá spisovna v původním objektu MNV, jen živé a neukončené spisy potřebné pro další správu vesnice byly pracovníky nástupnického MNV Kostelec vybrány a odvezeny do Kostelce. Všechny zbývající materiál pak byl jako záchranný svoz přemístěn 7. června 1976 do archivu a následně došlo na provedení skartace, při níž byl vyřazen veškerý materiál účetní povahy, jednotlivé tiskoviny a cyklostylované oběžníky. Do fondu byly posléze zařazeny 2 kartony a 1 kniha příjmů z let 1949-1975 o celkovém rozsahu 0,3 bm (přírůstek číslo 179 z 1. října 1976).

Poslední přírůstek do fondu MNV Ostrov u Stříbra byl zaznamenán v r. 2010, kdy byla

v rámci inventarizace fondu MNV Kostelec vyříděna a do fondu MNV Ostrov u Stříbra přesunuta inventární kniha vedená v l. 1970-1976 o rozsahu 0, 01 bm.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Před zahájením inventarizace byl archivní fond MNV Ostrov u Stříbra tvořen 3 úředními knihami, jedním podacím protokolem a 3 kartony, v nichž byly kromě spisů rovněž knihy o celkovém rozsahu 0,46 bm.

Na začátku inventarizace archivního fondu byly prověřeny archiválie nástupnického MNV Kostelec, mezi nimiž však nebyly nalezeny písemnosti týkající se MNV Ostrov u Stříbra.

Archivní fond MNV Ostrov u Stříbra byl uspořádán podle Návrhu metodického návodu pro uspořádání a inventarizaci archivních souborů místních národních výborů vydaného Archivní správou Ministerstva vnitra ČR. Následně byl inventární seznam ještě upraven a doplněn podle Metodického pokynu pro inventární zpracování archivních fondů národních výborů ve Státním oblastním archivu v Plzni č. j. SOAP/006-3120/2007. Formální zpracování inventáře bylo provedeno dle Metodického pokynu ředitele SOA v Plzni pro zpracování archiválií a tvorbu archivních pomůcek čj. SOAP/006-0767/2010 ze dne 1. 4. 2010.

Ve fondu byla ponechána pokladní kniha zavedená dle všeho v r. 1945 a používaná do r. 1953, neboť pro předmětné období není dochována žádná jiná z účetních knih.

V archivním fondu bylo provedeno vyřazení archiválií z evidencí NAD z důvodu přehodnocení významu (Protokol o vyřazení archiválií z evidencí NAD z důvodu přehodnocení významu č. j.: SOAP/090-0460/2011 ze dne 11. 10. 2011 schválený č. j.: SOAP/008-2468/2011 ze dne 06. 04. 2012), při němž byly vyřazeny dokumenty v celkovém rozsahu 0,17 bm (5 úředních knih, krátkodobá statistika, účetní doklady). Konečná metráž archivního souboru po vyřazení a vyřazení dokumentů, resp. po jejich následném přemanipulování aktuálně činí 0,28 bm.

Archivní fond MNV Ostrov u Stříbra je podprůměrně zachován, není však známo, že by se nějaké dokumenty z doby do r. 1979 ještě nacházely ve spisovně nástupnického ObÚ Kostelec. Z důležitých archiválií je dochována kniha zápisů ze schůzí pléna a rady z let 1949-1962, i když výpovědní hodnota zápisů je velmi rozdílná. Chybějí zápisy po r. 1962, stejně tak zápisy ze schůzí všech komisí, podací protokoly od poloviny března r. 1949, některé účetní a inventární knihy a rovněž podstatná část spisového materiálu. Nezvěstná je obecní kronika a není zřejmé, zda byla vůbec psána.

Fyzický stav archivního fondu je dobrý.

Jazykem archivního fondu je čeština.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu

Archivní fond dokumentů z činnosti MNV Ostrov u Stříbra náleží mezi torzovitě dochované fondy národních výborů. Nejrozsáhleji je dochovaná přestupková agenda, která společně s dokumenty ze sociální sféry podává obraz bezpečnostní situace v obci osídlené podstatnou cikánskou minoritou. Z ostatních archiválií jsou překvapivě poměrně vypovídající dokumenty k vojenským záležitostem, které uceleně informují o brancích i záložnících.

Fond MNV je v rámci ostatních fondů místních původců, tj. Archiv obce a Jednotné zemědělské družstvo důležitým zdrojem údajů k základnímu přehledu o dějinách obce.

V. Záznam o uspořádání archivního fondu a sestavení archivní pomůcky

Archivní fond MNV Ostrov u Stříbra uspořádala a inventurní pomůcku sestavila PhDr. Markéta Novotná v září 2011 ve Státním okresním archivu Tachov.

V Tachově, 11. března 2013

PhDr. Markéta Novotná

Seznam použitých pramenů a literatury

I. Prameny

Státní okresní archiv Tachov

Archivní soubory:

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 203, sign. I/20g, kart. č. 30 Seznamy členů MSK (MNV) 1945-1949

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 323, sign. I/20b, kart. č. 26 Členové MSK (MNV) 1945-1949, M-P

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 543, sign. 603, kart. č. 706 Přehled o sloučení obcí

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 328, sign. I/20g, kart. č. 32 Evidence členů MNV 1946-1953, obce N – Z

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 425, sign. 54, kart. č. 287 Reorganizace MNV 1950-1952, L-P

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 594, sign. 54, kart. č. 287 Reorganizace MNV 1950-1952, L - Z

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 487, sign. 603, kart. č. 513 Volby – zápisy o hlasování jednotlivých MNV 1954

Okresní národní výbor Stříbro, inv. č. 487, sign. 603, kart. č. 519 Volby – zápisy o sčítání hlasů 1954-1957

Okresní národní výbor Tachov, sign. 603, Volby, 1960, 1971

Okresní národní výbor Tachov, sign. 604/1, Slučování obcí a změny hranic obcí 1952-1989

Prameny tištěné

Sbírka zákonů republiky Československé, ročníky 1949, 1950, 1951, 1954

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé, ročník 1945, 1948

Sbírka zákonů Československé socialistické republiky, ročník 1960

Seznam matričních obvodů v českých krajích. Praha : Ministerstvo vnitra, 1950

Úřední list republiky Československé, ročník 1945, 1957

Volby do ústavodárného Národního shromáždění dne 26. května 1946, část II. Volební výsledky podle obcí, sešit 2. Volební kraj V-VII Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, in: *Zprávy Státního úřadu statistického*, řada B, číslo 4-6, ročník XXVII. (1946) číslo 26-28

II. Literatura

HLEDÍKOVÁ, Zdeňka, JANÁK, Jan, DOBEŠ, Jan. *Dějiny správy v českých zemích : od počátků státu po současnost*. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2005. ISBN 80-7106-709-1.

Příloha č. 1 – Seznam použitých zkratk

bm – běžný metr

ČNR – Česká národní rada

ČSR – Československá republika

EL JAF – evidenční list Jednotného archivního fondu

EL NAD – evidenční list Národního archivního dědictví

ev. - evidenční

HTÚP – hospodářsko technická úprava pozemků

inv. č. – inventární číslo

JZD – jednotné zemědělské družstvo

KNV – krajský národní výbor

KOVP – komise pro ochranu veřejného pořádku

KSČ – Komunistická strana Československa

k. ú. - katastrální území

MAV NF – místní akční výbor Národní fronty

MNV – místní národní výbor

MSK – místní správní komise

NS – Národní shromáždění

NV – národní výbor

ONV – okresní národní výbor

Sb. – sbírka

SL – Sněmovna lidu

SN – Sněmovna národů

SOKA – státní okresní archiv

Příloha 2:

Předsedové MSK a MNV Ostrov u Stříbra v letech 1945-1976

Jan Hrdina	před 13. 12. 1945 (MSK)	29. 1. 1946
Stanislav Vašíček	30. 1. 1946 (MSK)	červen 1946
František Schilte	červen 1946 (MSK)	?
Václav Aubrecht	27. 4. 1948 (MSK)	1.5.1948
František Kraml	květen 1948 (MSK)	20. 5. 1948
	21. 5. 1948 (MNV)	30. 7. 1948
Karel Albl	1. 8. 1948 (pověřen)	7. 10. 1948
František Hrdina	8. 10. 1948	22. 7. 1951
Karel Albl	23. 7. 1951	2. 6. 1954
Jaromír Aubrecht	3. 6. 1954	28. 5. 1957
Karel Albl	29. 5. 1957	21. 6. 1960
Jiří Koutský	22. 6. 1960	červen 1964
Jan Gruber	červen 1964	29. 12. 1966
Ing. Jiří Žáček	30. 12. 1966	29. 4. 1976

Inventární seznam

Orgány národního výboru

1	Zápisy ze schůzí pléna a rady MNV 4.1.1949-20.7.1962	1949-1962	ukn 1
---	---	-----------	-------

Úřad národního výboru

I. Úřední knihy

A. Účetní

2	Hlavní kniha příjmů a výdajů	1945	ukn 2
3	Pokladní kniha	[1945]-1953	ukn 3
4	Kniha příjmů	1954	ukn 4
5	Kniha příjmů	1961-1974	ukn 5
6	Kniha výdajů	1954	ukn 6
7	Kniha výdajů	1963-1966	ukn 7
8	Kniha výdajů	1967	ukn 8
9	Kniha výdajů	1968	ukn 9
10	Inventární kniha	1970-1976	ukn 10

II. Spisový materiál

A. Registrurní pomůcky

11	Podací protokol 2. 1. 1948-16. 3. 1949	1948-1949	ppr 1
----	---	-----------	-------

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
B. Spisy			
Volby			
12	Volby do NS a MNV (příhláška kandidátů NF k registraci, prohlášení kandidátů, zpráva o provedení registrace, počtu a složení kandidátů, seznamy voličů, zápis o sčítání hlasů, zápis o hlasování, hlášení o výsledcích voleb, osvědčení o zvolení, sliby)	1954	kar 1
	Volby do ČNR, SL, SN, KNV, ONV, MNV (doporučení kandidátů, prohlášení kandidátů, příhláška kandidátů NF k registraci, zpráva o provedení registrace, počtu a složení kandidátů, vyhláška o registraci kandidáta do ONV, seznamy voličů, zápis o hlasování v okrsku, zápis o výsledku hlasování ve volebním obvodu, konečné hlášení o výsledcích voleb)	1971	kar 1
Organizace činnosti národního výboru			
13	Hlášení o nově vytvořeném MNV	1948	kar 1
14	Statistické výkazy (neúplné) - o bytovém hospodářství v socialistickém sektoru, 1966-1975 - o místních komunikacích, 1968 - o správě, provozu a údržbě vodovodů a kanalizací, 1968-1975 - základní karta pasportu občanského vybavení sídliště, 1969	1966-1975	kar 1
15	Závazkové hnutí, socialistická soutěž	1971-1972	kar 1
Funkcionáři			
16	Závěrečná zpráva o hodnocení poslanců a zápisy o hodnocení poslance	1974	kar 1
Kontrolní činnost			
17	Prověrky činnosti MNV	1961-1962	kar 1
18	Stížnosti	1969-1975	kar 1

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Spolupráce s organizacemi Národní fronty			
19	Závodní organizace KSČ státního statku Kladruby, provozovna Ostrov u Stříbra (seznam členů, hlášení o politické situaci, pověření zmocněnce pro přípravu voleb v obci)	1971	kar 1
Vnitřní správa, bezpečnost, ochrana veřejného pořádku			
20	Výkaz přestupků	1967-1975	kar 1
21	Přestupky (oznámení, výpovědi, zápisy, posudky, rozhodnutí)	1966-1971	kar 1
22	Posudky, zprávy a hlášení o občanech	1964-1975	kar 1
23	Záškoláctví	1966-1973	kar 1
Vojenské záležitosti, civilní obrana			
24	Odvodní řízení a vedení evidence vojáků	1954-1964	kar 1
Evidence obyvatelstva, sčítání lidu			
25	Seznamy obyvatel	1960-1961	kar 1
Evidence a správa majetku			
26	Rozpis plánu sběru odpadových surovin	1953-1958	kar 1
27	Nabídka daru státu Anežkou Dolanskou	1968	kar 1
28	Rozdělení nájemného z domu čp. 10 v Popově	1968	kar 1
Finanční hospodaření			
29	Roční rozpočet obce	1946-1949	kar 1
30	Účetní uzávěrka hasičského sboru	1946	kar 1

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Doprava a spoje			
31	Žádost o připojení do poštovního obvodu Heřmanova Huť	1948	kar 1
32	Místní rozhlas (nabídka ONV Stříbro na zřízení svépomocí)	1952	kar 1
Zemědělství			
33	Výmaz JZD z podnikového rejstříku	1963	kar 1
Zemědělská výroba			
34	Statistika (neúplné):		
	- Soupis a obecní přehled hospodářského zvířectva	1966-1973	kar 1
	- Obecní přehled a sběrný list soupis ploch osevu zemědělských plodin	1968-1971	kar 1
	- Výkaz a Sčítací list k soupisu ovocných stromů a keřů	1970	kar 1
	- Soupis osob činných v zemědělství	1967	kar 1
35	Organizace zemědělské výroby (protimandelinková akce – výzva k vyzvednutí prostředků proti brouku, ošacení bulharských zemědělských dělníků)	1948	kar 1
Zemědělská půda			
36	Žádost Františka Kadaně o přiděl čp. 31	1948	kar 1
37	Oznámení o zrušení nájmu louky	1948	kar 1
Zdravotnictví			
38	Očkování proti neštovicím – seznam povinných	1952	kar 1
Sociální péče			
39	Zhodnocení činnosti v péči o děti	1972	kar 1
40	Důchody, doplňková péče (návrhy, rozhodnutí)	1967-1972	kar 1

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
Školství			
41	Obecná škola (převzetí učebních pomůcek Střední školou ve Vlkyši)	1948	kar 1
Kultura, sport a tělovýchova			
42	Výkaz o kulturně výchovné činnosti	1967-1969	kar 1
43	Žádosti o povolení uspořádat veřejnou hudební produkci	1949	kar 1
Ochrana přírodních a kulturních památek			
44	Evidované nemovité kulturní památky (nelegální zničení železných křížů při silnicích na Stod a Kostelec, přiděl finančních prostředků na opravu kaple)	1968-1971	kar 1

Název archivní pomůcky (archivního fondu):	Místní národní výbor Ostrov u Stříbra
Značka archivního fondu:	MNV Ostrov u Stříbra
Časový rozsah:	1945-1976
Počet evidenčních jednotek:	12 (10 úředních knih, 1 podací protokol, 1 karton)
Počet inventárních jednotek:	44
Rozsah v bm:	0,28
Stav ke dni:	11. března 2013
Zpracovatelka archivního fondu:	PhDr. Markéta Novotná
Zpracovatelka archivní pomůcky:	PhDr. Markéta Novotná
Počet stran:	21
Počet exemplářů:	5
Pomůcku schválil:	Mgr. Jan Edl dne 11.03.2013 čj. SOAP/090-0095/2013